

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีการพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง การปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมที่มีการแข่งขันกันสูง อีกทั้งสภาพเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มถดถอยชัดเจน และรุนแรงมากขึ้น ผ่นวกกับสถานการณ์ทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ ส่งผลกระทบต่อธุรกิจหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในงาน มีทัศนคติที่ดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน คำนึงมวัฒนธรรมองค์กร และที่สำคัญคือ มีความสุขในการทำงาน

การทำงานมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง อาจกล่าวได้ว่า การทำงานเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่ปฏิบัติมากกว่ากิจกรรมใด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมอุตสาหกรรม คาดกันว่ามนุษย์ได้ใช้เวลาถึงหนึ่งในสามของชีวิตเป็นอย่างน้อยอยู่ในโรงงานหรือสำนักงาน ถ้าหากว่าเวลาส่วนมากของชีวิตในการทำงานนี้ มนุษย์ได้อยู่กับสิ่งที่ตนเองพอใจก็จะช่วยให้มีสภาพจิตใจและอารมณ์ที่จะส่งเสริมให้เกิดสภาพการทำงานที่ดี ซึ่งย่อมนับได้ว่ามีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีและจะส่งผลต่อชีวิตโดยส่วนรวมของบุคคลผู้นั้นให้เป็นสุข ซึ่งแสดงถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย อันเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ผจญ เฉลิมสาร, 2551) ความรู้สึกมีความสุขกับการทำงานกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในองค์กร การลงทุนเพื่อสร้างบรรยากาศให้คนทำงานมีความสุขถือเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า การสร้างบรรยากาศให้เกิดความสุขในการทำงานเป็นประโยชน์ทั้งคนงานและนายจ้าง โดยเชื่อว่า คนที่มีความสุขหรือองค์กรที่มีบรรยากาศแห่งความสุข จะมีพลังอันยิ่งใหญ่ในการสร้างสรรค์ผลงานในทุกมิติ เช่น การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มคุณภาพ เพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า สร้างสรรค์และนวัตกรรม สามารถปรับตัวได้ดี มีความยืดหยุ่นสูง ลดความสูญเสีย ลดการขาดหรือลางาน ลดความเครียดของคนงาน ลดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน เป็นต้น (บุญจง ชวศิริวงศ์ 2550: 61) สิ่งประกอบสำคัญที่ทำให้การทำงานมีความสุข ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะผลักดันให้งานสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจในการทำงาน บรรยากาศในการทำงาน สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป เครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน รวมถึงการรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับงานของตน (การศึกษานอกโรงเรียน, 2552) หากผู้บริหารสามารถสร้าง

ให้องค์กรของตคนมีบรรยากาศการทำงานที่ดี เป็นมิตร และบุคลากรในองค์กรมีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร กระตือรือร้นในการทำงานแล้ว ก็จะทำให้เกิดความทุ่มเท สนุกสนาน และมีความสุขกับการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่สิ่งที้องค์กรคาดหวังในที่สุด

โรงไฟฟ้าแม่เมาะ เป็นหน่วยงานหลักในการผลิตกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ถ่านลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิง ด้วยการแปรสภาพพลังงานสะสมของถ่านลิกไนต์ให้เป็นพลังงานไฟฟ้าโดยใช้น้ำเป็นตัวกลาง มีทั้งหมด 13 เครื่อง ซึ่งเครื่องที่ 1 - 3 ได้หยุดเดินเครื่องตั้งแต่ปี 2542 ดังนั้นในปัจจุบันโรงไฟฟ้าแม่เมาะจึงมีกำลังผลิตเครื่องที่ 4 - 13 จำนวน 2,400 เมกะวัตต์ จ่ายไฟฟ้าสำหรับภาคเหนือร้อยละ 50 ภาคกลางร้อยละ 30 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 20 โดยใช้ถ่านลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงปีละประมาณ 16 ล้านตัน โครงสร้างการบริหารของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ แบ่งตามลักษณะงานแยกตามสังกัด ได้แก่ ฝ่ายบำรุงรักษา ฝ่ายเดินเครื่อง ฝ่ายการผลิต ฝ่ายจัดการ และฝ่ายธุรการและการเงิน โดยแต่ละฝ่ายนั้นจะแบ่งออกเป็นกองและแผนก ตามลำดับ ซึ่งฝ่ายบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าแม่เมาะ แบ่งออกเป็นกองบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าแม่เมาะ 1 - 4 และกองบำรุงรักษากลางโรงไฟฟ้าแม่เมาะ (แผนกประชาสัมพันธ์โรงไฟฟ้าแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2552)

กองบำรุงรักษากลางโรงไฟฟ้าแม่เมาะ มีหน้าที่หลักในการบำรุงรักษาตามวาระแก่โรงไฟฟ้าแม่เมาะหน่วยที่ 4 - 13 รวมทั้งสนับสนุนอัตรากำลังคนและเครื่องมือในการบำรุงรักษาตามวาระให้แก่โรงไฟฟ้าอยู่ในสภาพที่ดี มีความพร้อมจ่ายสูง สามารถเดินใช้งานได้ต่อเนื่องตามแผนการบำรุงรักษาครอบคลุมการตรวจซ่อมตามวาระ การตรวจสอบสภาพเมื่อครบกำหนดสัญญา และงานเปลี่ยนอุปกรณ์ตามกำหนด ลักษณะงานแบ่งได้เป็น งานบำรุงรักษาหม้อน้ำ กังหันและไฟฟ้า นอกจากนี้ กองบำรุงรักษากลางโรงไฟฟ้าแม่เมาะยังมุ่งเน้นในด้านการให้ความสำคัญด้านพัฒนาบุคลากรควบคู่ไปกับการพัฒนางาน เพื่อมุ่งสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และมุ่งเน้นด้านการใช้ระบบบริหารคุณภาพมาบริหารงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและลดความสูญเสีย การดูแลสิ่งแวดล้อมและชุมชน รวมถึงการสร้างความสุขในการทำงานแก่พนักงาน (แผนปฏิบัติการประจำปี 2552 กองบำรุงรักษากลางโรงไฟฟ้าแม่เมาะ, 2552) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้พนักงานเกิดความสุขในการทำงานย่อมส่งผลให้พนักงานมีความพร้อมที่จะทุ่มเทกำลังและความสามารถ พัฒนาศักยภาพของตน รวมทั้งการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน เกิดการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันเพื่อผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษากลางโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เพื่อให้ทราบถึงระดับความสุขในการทำงานและปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงาน โดยผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการ

วางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของกองบำรุงรักษากลาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานสูงสุด เสริมสร้างความสุขในการทำงานยิ่งขึ้นและรักษาบุคลากรที่มีคุณค่าให้อยู่กับองค์กรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษากลาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษากลาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงระดับความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษากลาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษากลาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
3. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านบุคคล และพัฒนาปรับปรุงปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงานเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงานต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

ความสุขในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคลที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการทำงานหรือประสบการณ์ของบุคคลในการทำงาน ประกอบด้วย ความตื่นรมย์ในงาน (Arousal) ความพึงพอใจในงาน (Pleasure) และความกระตือรือร้นในการทำงาน (Self - Validation)

พนักงาน หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในกองบำรุงรักษากลาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ประกอบไปด้วย ระดับผู้บังคับบัญชาและระดับปฏิบัติการ จากแผนกต่าง ๆ ได้แก่ ส่วนกลางกองบำรุงรักษากลาง แผนกวางแผนบำรุงรักษา แผนกบำรุงรักษาหม้อน้ำ แผนกบำรุงรักษากังหัน แผนกบำรุงรักษาไฟฟ้า แผนกบำรุงรักษาอุปกรณ์ควบคุมและเครื่องวัด แผนกโรงงานเครื่องกล และแผนกโรงงานไฟฟ้า

กองบำรุงรักษากลางโรงไฟฟ้าแม่เมาะ หมายถึง หน่วยงานหนึ่งในฝ่ายบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีหน้าที่หลักคือ สนับสนุนการบริหารงานบำรุงรักษาตามวาระแก่โรงไฟฟ้าแม่เมาะหน่วยที่ 4 - 13 รวมทั้งสนับสนุนอัตรากำลังคนและเครื่องมือในการบำรุงรักษาตามวาระให้โรงไฟฟ้าอยู่ในสภาพที่ดี มีความพร้อมจ่ายสูง สามารถเดินใช้งานได้ต่อเนื่องตามแผนการบำรุงรักษาครอบคลุมการตรวจสอบตามวาระ การตรวจสอบสภาพเมื่อครบกำหนดสัญญา และงานเปลี่ยนอุปกรณ์ตามกำหนด ซึ่งลักษณะงานสามารถแบ่งได้เป็น งานบำรุงรักษาหม้อน้ำ งานบำรุงรักษากังหัน และงานบำรุงรักษาไฟฟ้า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved